

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosova

AUTORITETI RREGULLATOR PËR SHËRBIMET E UJIT
REGULATORNI AUTORITET ZA USLUGE VODE
WATER SERVICES REGULATORY AUTHORITY

Monitorimi i Investimeve Kapitale, Financuar nga Tarifa e Shërbimit, në KRU “Hidroregjioni-Jugor” për vitin 2023

Verifikimi i përmbushjes së caktut të investimeve kapitale të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023

Verifikimi i listës së investimeve kapitale të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023

Përmbajtja

1. Hyrje	3
2. Rëndësia e monitorimit të investimeve kapitale.....	4
3. Metodologjia e punës për monitorimin e investimeve kapitale	4
4. Takimet në KRU për monitorimin e listës së investimeve kapitale	5
5. Investimet e aprovuara për KRU Hidroregjioni-Jugor	6
6. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave	6
7. Monitorimi i listës së investimeve kapitale.....	9
8. Konkluzione.....	13
9. Rekomandime	14

1. Hyrje

Investimet kapitale në industrinë e shërbimeve të ujësjellësit dhe të ujërave të ndotura janë thelbësore për të siguruar qëndrueshmërinë, cilësinë dhe furnizimin e qëndrueshëm të ujit për popullatën. Këto investime përfshijnë ndërtimin dhe përmirësimin e infrastrukturës së ujit, por jo të kufizuara vetëm tek ato, si p.sh.:

1. **Ndërtimi dhe mirëmbajtja e rrjetit të shpërndarjes së ujit:** Kjo përfshin zëvendësimin e gypave të vjetra dhe instalimin e gypave të reja për të përmirësuar efikasitetin e shpërndarjes së ujit dhe për të reduktuar humbjet e ujit.
2. **Përmirësimi i impianteve të trajtimit të ujit:** Investimet në teknologji të reja për trajtimin e ujit ndihmojnë në përmirësimin e cilësisë së ujit të pijshëm dhe në përputhjen me standardet shëndetësore.
3. **Ndërtimi i rezervuarëve dhe stacioneve të pompimit:** Këto janë të nevojshme për të garantuar furnizimin e vazhdueshëm me ujë në periudhat e thatësirës dhe për të menaxhuar presionin e ujit në sistem.
4. **Automatizimi dhe monitorimi i rrjetit të ujit:** Implementimi i sistemeve të menaxhimit të inteligjencës për monitorimin dhe kontrollin e rrjetit në kohë reale mund të ndihmojë në identifikimin e problemeve dhe ndërhyrjeve të shpejta për të minimizuar ndërprerjet në furnizim.
5. **Ndërtimi dhe mirëmbajtja e rrjetit të kanalizimit:** është një investim kapital i rëndësishëm në infrastrukturën e shërbimeve të ujit dhe ka një ndikim të madh në cilësinë e jetesës, shëndetin publik dhe qëndrueshmërinë mjedisore, si dhe ndikojnë në parandalimin e përmytjeve urbane.
6. **Rritja e kapaciteteve të trajtimit të ujërave të ndotura:** Kjo përfshin ndërtimin e impianteve të reja ose zgjerimin e impianteve ekzistuese për trajtimin e ujërave të ndotura, duke reduktuar ndotjen dhe përmirësuar cilësinë e ujërave natyrore.

Investimet kapitale në këtë sektor kanë disa përfitime kryesore:

- **Përmirësimi i cilësisë së jetës:** Sigurimi i furnizimit të qëndrueshëm dhe të sigurt me ujë të pijshëm përmirëson shëndetin dhe mirëqenien e popullatës.
- **Rritja e qëndrueshmërisë mjedisore:** Përmirësimet në trajtimin e ujërave të ndotura dhe menaxhimin e burimeve të ujit ndihmojnë në mbrojtjen e ekosistemeve natyrore.
- **Zhvillimi ekonomik:** Një infrastrukturë e fortë e ujësjellësit është kritike për mbështetjen e zhvillimit industrial, duke kontribuar në rritjen ekonomike të vendit.
- **Reduktimi i kostove afatgjata:** Investimet në teknologji dhe infrastruktura moderne ndihmojnë në uljen e kostove operative dhe të mirëmbajtjes në afatgjatë.

Këto investime kërkojnë planifikim të kujdesshëm, financim të qëndrueshëm dhe mbështetje të fortë politike dhe shoqërore për të arritur qëllimet e dëshiruara, e cila paralelisht kërkon bashkërendim dhe koordinim të aktiviteteve të gjithë palët e interesit në Kosovë.

2. Rëndësia e monitorimit të investimeve kapitale

Monitorimi i investimeve kapitale në industrinë e shërbimeve të ujësjellësit është një komponent kyç për të siguruar suksesin e projekteve, duke garantuar cilësi, efikasitet dhe transparencë. Ky proces jo vetëm që ndihmon në realizimin e projekteve brenda buxhetit dhe afateve kohore, por gjithashtu kontribuon në përmirësimin e qëndrueshmërisë dhe zhvillimit afatgjatë të infrastrukturës së ujësjellësit.

Raportimi i rregullt mbi realizimin e investimeve kapitale siguron që të gjitha palët e interesit të informohen në mënyrë të rregullt për progresin dhe shpenzimet e projektit, dhe në këtë aspekt ARRU angazhohet seriozisht që raportimi dhe realizimi i investimeve kapitale të jetë një proces i vazhdueshëm dhe transparent.

Monitorimi i vazhdueshëm krijon një mjedis të përgjegjshëm, ku të gjithë aktorët përfshirë kontraktorët dhe menaxherët e projektit mbajnë përgjegjësi për detyrat e tyre.

Monitorimit të investimeve kapitale i kanë paraprirë dy aktivitete të nivelit qendror, e cila është kusht pastaj për gjithë sektorin që investimet kapitale të planifikohen mirë dhe monitorimi i tyre të jetë konsistent.

Këto aktivitete janë:

- Letra nga Kuvendi i Kosovës, datë 3.08.2022, ku i bën thirrje të gjitha palëve të interesit në Kosovë që:
 - të sigurohet se të gjitha investimet e bëra ndër vite kanë dhënë rezultate konkrete në eliminimin e humbjeve të ujit.
 - Të realizohet auditim specifik i performancës nga ZKA (Zyra Kombëtare e Auditimit) duke pasur në fokus fushën e investimeve kapitale.
 - Të analizohet monitorimi i planit të investimeve kapitale, duke përfshirë edhe planin e veprimit,
 - Etj.
- Raporti i Auditimit të Performancës nga ZKA “Ndikimi i investimeve kapitale në zvogëlimin e humbjeve të ujit dhe zgjerimin e shërbimeve tek qytetarët nga KRU-të”, i cili ndër të tjera ka dhënë rekomandimet:
 - ARRU duhet të sigurohet se përmes monitorimit po realizohen projektet e investimeve kapitale me kohë,
 - KRU-të duhet të hartojnë Planin e Menaxhimit të Aseteve dhe Planin e Investimeve Afatgjata në mënyrë që të ketë një planifikim të duhur të projekteve kapitale,
 - KRU-të duhet të sigurojnë se investimet kapitale të planifikuara në Planin e Biznesit duhet të jenë të harmonizuara me Biznes Planin Rregullator,
 - Etj.

3. Metodologjia e punës për monitorimin e investimeve kapitale

Pikë referuese e analizës së krahasimit të të dhënave të investimeve kapitale për vitin 2023 do të aplikacioni tarifor i KRU-së, dorëzuar në vitin 2021 për vitet e procesit tarifor 2022-2024.

Të dhënat e realizuara do të merren nga Raportet e Auditimit / Verifikimit të të dhënave të raportuara të KRU-së, ku merren për bazë kategoritë e investimeve kapitale sipas Udhëzimeve të Kontabilitetit Rregullator.

Lista e projekteve të aprovuara nga ARRU gjatë procesit tarifor krahasohet me listën e projekteve të realizuara nga KRU-ja për vitin respektiv.

Pra, metodologjia e punës analizon të dhënat e investimeve kapitale:

- Verifikimi i përmbushjes së caktit të investimeve kapitale të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023, dhe
- Verifikimi i listës së investimeve kapitale, projekt pas projekti, të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023

4. Takimet në KRU për monitorimin e listës së investimeve kapitale

Për t'u ndërmarr ky aktivitet, Departamenti i Tarifave në kuadër të ARRU-së zhvilluar takim në KRU për të diskutuar listën e projekteve të aprovuara me procesin tarifor dhe nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2022.

Me qëllim të monitorimit të investimeve kapitale të aprovuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, ARRU, komfor mandatit ligjor, ka realizuar takime në të gjitha KRU-të, për të vlerësuar nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2023.

Takimet janë realizuar ndaras me secilën KRU, përkatësisht takimet janë mbajtur me zyrtar të Departamentit Teknik dhe të Departamentit të Financave të KRU-ve, për të diskutuar listën e projekteve të aprovuara me procesin tarifor dhe nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2023.

Monitorimi i zbatimit të investimeve kapitale nga Departamenti i Tarifave të ARRU është e ndërlidhur edhe me auditimin e të dhënave që ka bërë paraprakisht Departamenti i Performancës. Si vlera të besueshme të investimeve të realizuara janë marrë të dhënat nga procesi i auditimit të të dhënave, të shpërndara sipas kategorive të Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator.

Më datë 11.07.2024, është mbajtur takimi në zyrat e KRU, ku të pranishëm nga ana e ARRU-së, ishin:

Vehbi Duraku	Analist për asete dhe investime kapitale
Hysni Feka	Analist për tarifa dhe Certifikues

Nga KRU në këtë takim ishin:

Besar Grazhda	Ushtrues detyre i drejtorit teknik
Arian Spahiu	Menaxher i zyrës për planifikim dhe zhvillim
Lulzim Paçarizi	Drejtor i departamentit të ujërave të ndotura
Lumni Sallahu	Menaxher i divizionit për ujëra të ndotura

Ky raport merr për bazë të dhënat e realizuara nga KRU për vitin 2023 në bazë të shënimeve të marra gjatë procesit të auditimit të të dhënave si dhe krahason të dhënat e projekteve të investimeve kapitale,

sipas BPRR, duke vlerësuar statusin e realizimit të tyre në bazë të të dhënave të marra gjatë takimit dhe dokumenteve përcjellëse të dërguara nga KRU-të përmes e-mailit.

5. Investimet e aprovuara

Procesi tarifor (2022-2024), bartës i të cilit është ARRU, ka një komponentë tejet të rëndësishme që janë investimet kapitale që KRU-të planifikojnë t'i realizojnë gjatë periudhës tre vjeçare. Lista e investimeve kapitale pastaj shpërndahet në kategori të caktuara sipas Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator dhe si e tillë ka ndikim të drejtpërdrejtë në lartësinë e tarifës, rrjedhimisht edhe në të ardhurat e KRU.

ARRU ka pranuar Listën e Investimeve Kapitale të realizuara nga KRU. Duke qenë se Plani i Menaxhimit të Aseteve nuk ishte i finalizuar ende nga KRU, për të arsyetuar këtë listë të investimeve të vitit 2023, KRU sipas udhëzimeve të ARRU, për secilin projekt të propozuar ka përgatitur një arsyetim, pjesën përshkruese si dhe para masën dhe para llogarinë për projektet e listuara.

Pas pranimit të aplikacionit tarifor, ARRU mbështetur në parimet bazë për përballueshmërinë e faturës nga ana e konsumatorit dhe për të ruajtur nivelin e shërbimit të KRU-së, ka bërë ndërhyrje në vlerat e projekteve të investimeve kapitale prej burimeve vetjake. Këto ndërhyrje në tekstin e më poshtëm përkufizohen me shprehjen "Rregullimet nga ARRU". Në disa raste janë shtuar vlera të investimeve kurse në raste tjera janë zbritur vlera të investimeve.

Këto rregullime u janë dërguar KRU-së të cilës u është kërkuar që të dërgojnë e listën e azhurnuar komfor ndërhyrjeve nga ARRU. Listën e azhurnuara KRU-ja nuk e ka dërguar në ARRU, e cila gjë e ka vështirësuar analizën e realizimit të investimeve sipas projekteve.

6. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave

Ekipi i ARRU-së për auditimin e të dhënave, pas takimit të mbajtur në KRU, ka marrë të dhënat e realizuara të investimeve kapitale nga moduli i kontabilitetit. Ato investime të cilat kanë qenë të regjistruara në modul të kontabilitetit, të cilat, njëherësh, plotësojnë kriteret për t'u regjistruar në kontabilitet, janë njohur nga ARRU si investime të realizuara për periudhën përkatëse, në këtë rast për vitin 2023.

Për nevoja të krahasimit, në tabelën vijuese do të paraqiten shumat e investimeve kapitale, të ndara sipas kategorive, ku do të jenë investimet e aprovuara nga ARRU dhe pastaj shumat e realizuara nga KRU. Realizimi i investimeve të planifikuara është bërë ndaras për investimet e financuara nga KRU dhe ndaras për investimet e financuara nga grantet (Donacionet).

Tabela 1. Investimet në shërbimet e ujësjellësit

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grantet	Financuar nga KRU	Grantet
Resurse dhe trajtim	Infrastrukturë	Përtëritje	0.0	0.0	11,932.0	0.0
		Rritje	350,000.0	500,000.0	17,592.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	6,062.0	0.0
		Rritje	48,500.0	960,000.0	63,604.0	0.0
Distribuíim	Infrastrukturë	Përtëritje	190,000.0	4,758,000.0	90,943.0	54,731.0
		Rritje	0.0	5,300,000.0	46,853.0	114,586.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	160,372.0	94,977.0
		Rritje	25,000.0	0.0	78,772.0	60,106.0
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0		0.0	0.0
		Rritje	40,000.0	130,000.0	17,856.0	0.0
Totali			653,500.0	11,648,000.0	493,986.0	324,400.0

Tabela 2. Investimet në shërbimet e ujërave të ndotura

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grante	Financuar nga KRU	Grante
Grumbullim	Infrastrukturë	Përtëritje	90,700.0	1,365,000.0	0.0	0.0
		Rritje	20,000.0	1,582,000.0	0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	86,300.0	0.0	0.0	0.0
		Rritje	0.0	0.0	610.0	0.0
Trajtim ujërave ndotura	Infrastrukturë	Përtëritje	0.0	0.0	0.0	0.0
		Rritje	0.0	5,500,000.0	0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	0.0	0.0
		Rritje	0.0	0.0	326.0	0.0
Trajtim i Llumit	Infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	0.0	0.0
		Rritje	0.0	0.0	0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Përtëritje	0.0	0.0	0.0	0.0
		Rritje	0.0	0.0	0.0	0.0
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	0.0	0.0	0.0	0.0
		Rritje	0.0	0.0	385.0	0.0
Totali			197,000.0	8,447,000.0	1,321.0	0.0

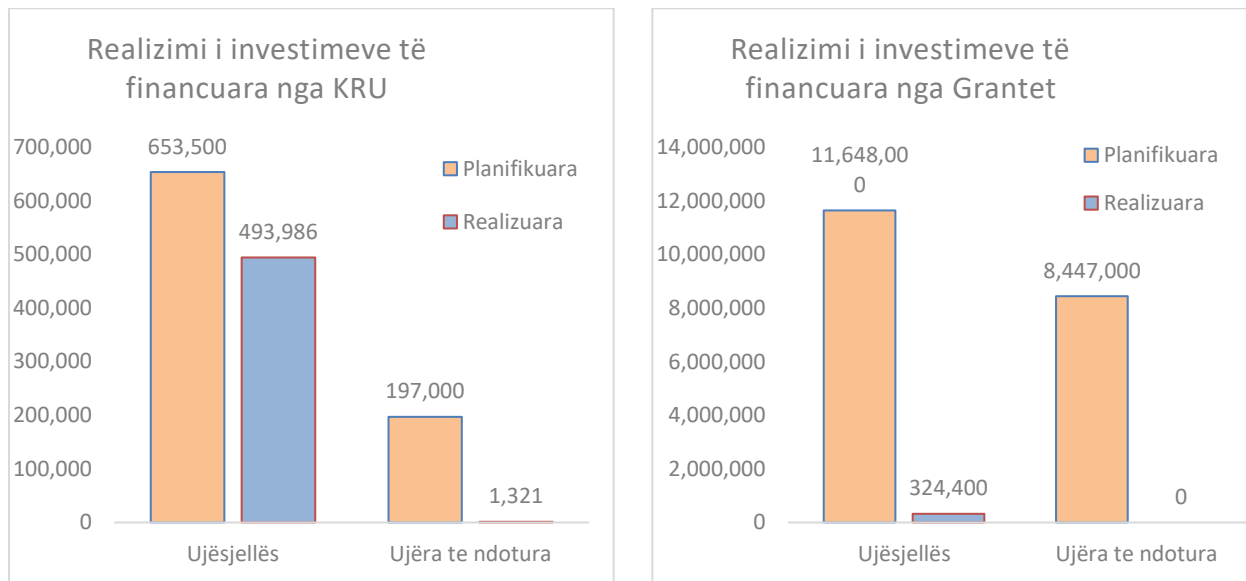

Figura 1. Grafiku i krahasimit të realizimit të investimeve të financuara nga KRU dhe nga Grantet

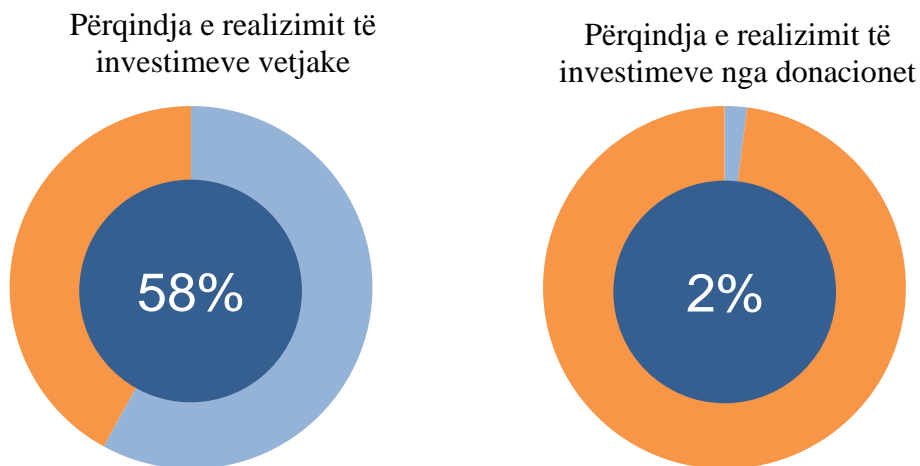

Figura 2. Përqindja e realizimit të investimeve kapitale

Prej burimeve të financimit nga KRU, në total KRU-ja ka planifikuar 850,500.00 € prej të cilave ka realizuar 495,307.00 €, apo shprehur në përqindje, ka realizuar vetëm 58 % të investimeve.

Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU ka planifikuar 8,458,684.00 € prej të cilave ka realizuar 324,400.00 €, e cila është përqindje është 2%.

Meqë investimet e realizuara nga tarifa janë synim monitorimit të ARRU-së, monitorimi i investimeve në këtë proces nuk ka marrë për bazë projektet një nga një nga grantet.

7. Monitorimi i listës së investimeve kapitale

Monitorimi i Listës së Investimeve Kapitale konsiston në verifikimin e projekteve të dorëzuara nga KRU sipas Listës, e cila si e tillë, përveç emrit të projektit ka edhe dokumentin mbështetës me përshkrim, arsyetim, para masë dhe para llogari të projektit të caktuar.

Ekipi nga ARRU ka diskutuar dhe vlerësuar implementimin e projekteve sipas Listës së investimeve me përfaqësuesit e KRU, prej nga ka marrë informacione rreth statusit aktual për secilin projekt.

Në tabelën 3 është paraqitur ndaras lista e projekteve për shërbimeve të ujit nga ato për shërbimet e ujërave të ndotura. Në kolonën e fundit janë komentet e ARRU-se, të marra gjatë takimit, mbi gjendjen në të cilën ndodhet secili projekt.

SHTOJCË. LISTA E PROJEKTEVE TË INVESTIMEVE KAPITALE DHE STATUSI I REALIZIMIT TË TYRE

Tabela 1. Statusi i projekteve në shërbimet e ujësjellësit të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
A	Përtëritja e infrastrukturës			
1	Ndërrimi rrjetit të ujësjellësit nga materiali ACC në PE për qytetin e Prizrenit , Rikonstruksioni dhe zoonimi I rrjetit shpërndarës përfshirë dhe monitorimin frekuent të variabëlve	100,000	99,634	Është realizuar.
2	Rehabilitimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Dovorani para futjes nën menaxhimin e kompanisë	10,000	0	Ky projekt nuk ka filluar pasi që i njëjti është menduar të jetë me bashkëfinancim me Komunën. Komuna nuk ka filluar në këtë drejtim dhe i njëjti fshat nuk është aktualisht brenda mbulimit të KRU-se me shërbime.
3	Rehabilitimi I rrjetit të ujësjellësit në lagjen Nenkallaja dhe Pantelia	70,000	16,949	Është realizuar. Bazuar në marrëveshjen bashke investuese me Komunën e Prizrenit, KRU-ja participin në vlerë prej 20,000 EUR. Projekti është dy vjeçar, punimet kanë filluar në 2022 dhe është përfunduar faza e parë. Faza e dytë ka filluar në Nëntor 2023 dhe ka përfunduar në Dhjetor 2023.
4	Rehabilitimi i rrjetit të ujësjellësit në fshatin Vraniq para futjes nën menaxhimin e kompanisë	10,000	0	Nuk është realizuar me arsyetimin e njëjtë si të projekti nr. 2 të kjo tabelë.
5				
B	Rritja e infrastrukturës			
1	Ndërtimi i sistemit furnizues me gjithë infrastrukturën përcjellëse "VERMICA"	350,000	0	Nuk është realizuar pasi që statusi aktual i këtij projekti është në fazën 13 mujore të monitorimit të matjeve të kapacitetit të burimit të ujit, deri në fund të vitit 2024.
2				
3				
C	Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës			
1				
2				
3				
4				
D	Rritja e jo-infrastrukturës			
1	Furnizim me pompa 55 kw në S.P. Banje	22,500	27,996	Është realizuar.
2	Furnizim me pompa 18 kw në S.P. në Gurbardh	5,000	n/a	Është realizuar dhe është projekt i përbashkët me furnizime tjera.
3	Vendosja e ujëmatësve tek konsumatorëve në rrugë publike për evitimin e humbjeve komerciale	19,000	0	Nuk është realizuar pasi Komuna e Dragashit nuk ka siguruar mjete financiare për bashkëfinancim të këtij projekti.
4	Instalimi i sistemit të monitorimit SCADA	2,000	0	Nuk është realizuar

	sistemit - Mamushe			
5				
E	Aktivite biznesore			
1	Furnizimi me mjete pune (vetura, eskavator, kamioneta, cisterna) ne nivel regional	30,000	76,643	Është realizuar. Janë bërë furnizime: -vegla dhe makineri pune, gjenerator, makina të mirëmbajtjes, pajisje të IT, kamera dhe automjete pune.
2	Trajnime për stafin e KRU "HRJ" Sh,A	10,000	0	Nuk është realizuar.
3				

Tabela 2 Statusi i projekteve në shërbimet e ujërave të ndotura të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
A	Përtëritja e infrastrukturës			
1	Rehabilitimi I sistemi te kanalizimit brenda qytetit te Prizrenit	68,700	0	Nuk është realizuar.
2	Rregullimi I kanalizimit ne fshatin Samadraxhe	2,000	0	Nuk është realizuar.
3	Rehabilitimi dhe ndërtimi i kanalizimeve ne Gurbardhë	5,000	0	Nuk është realizuar.
4	Rehabilitimi dhe ndërtimi i kanalizimeve ne Damanak-Bubel dhe Malishevë	15,000	0	Nuk është realizuar.
5				
B	Rritja e infrastruktures			
1	Ndërtimi I Kolektorit ne anën e majte te rrjedhjes se lumëbardhit	20,000		
2				
3				
C	Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës			
1	Rregullimet nga ARRU	86,300	0	Nuk është realizuar.
2				
3				
D	Rritja e jo-infrastrukturës			
1				
2				
3				
E	Aktivitete biznesore			
1				
2				
3				

8. Konkluzione

1. Gjatë procesit tarifor, KRU-ja kishte planifikuar investime në përtëritjen e infrastrukturës për shërbimet e ujësjellësit, por nuk i ka realizuar ato.
2. Prej burimeve të financimit nga KRU, në total KRU-ja ka planifikuar 850,500.00 € prej të cilave ka realizuar 495,307.00 €, apo shprehur në përqindje, ka realizuar vetëm 58 % të investimeve.
3. Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU ka planifikuar 8,458,684.00 € prej të cilave ka realizuar 324,400.00 €, e cila është përqindje është 2%.
4. Investimet në përtëritjen e infrastrukturës për shërbimet e ujit kompania nuk i ka realizuar sipas planifikimeve. Kjo kategori e investimeve ka shumë rendësi në nivelin e shërbimit, njëherësh ka ndikim direkt edhe në tarifa.
5. Në kategorinë e investimeve në infrastrukturën e ujërave të ndotura, me mjetet vetjake të financimit, KRU nuk ka bërë investime sipas planifikimeve.
6. Mos realizimi i investimeve kapitale ishte ndikuar nga vonesat në procedurat e prokurimit, problemet financiare, ndërrimeve në menaxhmentin e KRU-së etj.
7. Ka mangësi tek kontimi i shpenzimeve të ujërave të ndotura, rezultuar jo reflektuese.
8. Ngecë mbështetja e plotë në Planin e Menaxhimit të Aseteve(PMA), duke rezultuar me planifikim jo të mirë sipas prioriteteve të projekteve të investimeve kapitale, njëherësh, edhe arsyetimi i projekteve ka pasur mangësi.
9. Ofruesi i shërbimeve nuk ia del që ta ketë bërë Planifikim të Investimeve Afatgjata(PIA). Po ashtu edhe kjo e ka kufizuar burimin për një plan të mirë biznesi.
10. Ofruesi i shërbimeve ka ngecur që të sjellë Plan Biznesi të njëjtë në ARRU, sikurse në NPMNP.
11. Për gjithë këto mangësi, ARRU ka hezitur për ta sanksionuar kompaninë dhe bartësit individualë të përgjegjësive.
12. Ofruesi i shërbimeve, ngeci që të kërkojë nga ARRU aprovimin e ndryshimeve në projektet e aprovuara me BPRR.
13. ARRU, në këtë raport, nuk ka kalkuluar 'Investimet në Vijim' dhe indeksimin e inflacionit, duke rezultuar kështu, në dukje me më pak investime të realizuara nga tarifa e shërbimit.
14. ARRU, për të gjitha këto mangësi, në vazhdimësi ka shprehur shqetësimin e saj tek menaxhmenti i KRU-së, Bordi dhe tek aksionari, dhe është në pritje të reflektimit të tyre.

9. Rekomandime

1. Ofruesi i shërbimeve duhet që ta njëjtësoj Planin e Biznesit të ARRU-së me atë të NPMNP-s
2. Ofruesi i shërbimeve duhet ta harrojë praktikën e mos dorëzimit në ARRU ‘Listën e azhurnuar të Investimeve kapitale’, pas ndërhyrjeve rregullatorë.
3. Ofruesi i shërbimeve duhet që ta përmirësojë cilësinë e Plan Biznesit, duke u mbështetur në Planin e Menaxhimit të Aseteve dhe PIA;
4. Investimet e pa realizuara kapitale, gjatë viteve vijuese, në procesin e ardhshëm tarifor 2026-2028, ARRU do të ndërmerr veprime rregulluese sipas Rregullores Nr.12/2020 për Përcaktimin e Tarifave për Shërbimet e Ujit në Kosovë.
5. Rekomandojmë që KRU të jetë e vëmendshme që për shkaqe të procedurave të prokurimit, problemeve financiare, ndërtimeve të fundit të menaxhmentit, që të angazhohet, që këto të mos ndikojnë në mos realizimin e investimeve kapitale.
6. Rekomandohet KRU-ja që të angazhohet më shumë në azhurnimin e Planit të Menaxhimit të Aseteve, i cili pasqyron gjendjen reale të asetëve të kompanisë.
7. Rekomandohet KRU-ja që të ketë koordinim më të mirë me Komunën dhe Donatorët e tjerë në mënyrë që planifikimet të bëhen me kohë dhe sipas prioriteteve dhe të përfshihen saktë në aplikacionin tarifor.
8. Rekomandojmë KRU-në, që të bëj planifikim të saktë sipas nevojave prioritare, që shpijnë kah eficienca më e mirë dhe zvogëlimi i humbjeve të ujit
9. Rekomandohet që ofruesi i shërbimeve, që të jetë i vëmendshëm në investimet në përtëritjen e infrastrukturës për shërbimet e ujit, kompania t’i realizojë sipas planifikimeve. Kjo kategori e investimeve, për ARRU, ka shumë rëndësi në nivelin e shërbimit, njëherësh ka ndikim direkt edhe në tarifa. Praktika e deritanishme nuk do të tolerohet nga Autoriteti.
10. Rekomandojmë ofruesin e shërbimeve që ta hartoj ‘Planin e Investimeve Afatgjata’, sa më parë që është e mundur.
11. Rekomandohet ofruesi i shërbimeve që, të mos bëjë asnjë ndryshim të projekteve nga BPRR, pa aprovimin e Autoritetit.
12. Rekomandohet kompania që t’i evitoj këto mangësi, në të kundërtën, Autoriteti do t’i ndërmerr veprimet, që kanë kundërvlerë të impaktit në tarifa, nivelin e shërbimeve, etj.

*Ky raport u punua nga:
Departamenti i Tarifave të ARRU
Korrik 2024*